Tii te Paulo
nge céii lépwo
Galat
Atabuhi ko a tii

Woo na e tii a tii ce?

Wo Paulo, pa apostolo.

E tii éniile?

Wieli é ha awieme a jo 48 me 49, he e mu Antioche wo Paulo, ânebuhe a pitapitihi ubwo te lépwo apihuô te ni acéihi ne ko Kériso ne Iérusaléma ha a jo 50. (Omehi *Apostolo* pwahamii tii 15.) Wieli a bécéiuhe tii na e tii wo Paulo.

E tii me dee?

Me de ni acéihi ha a duaan Galat, ha amu Turki jenaa. Wieli a province Galat, he na e lang ni pwomwo ubwo Ikone me Listre me Derbe. Ke wo Paulo me Barnabas, ke lu pipatemehi a Pwooti Wâé nelang ha a jo 46−47 (omehi a *Apostolo* pwahamii tii 14), te ju alo jo ânebuhe a bwo tii na a tii telé.

É ko ade na e tii?

Hiwon lépwo Galat na time uce lépwo Juif. Ke é alecehe a bwo céihi telé ne ko Iésu, ke lé âbé wo lépwo béé apwocémun, ke lé cuwokolé me lé âcehi ati ni patén ko a pwoiitihi te lépwo Juif, pwohewii a bwo pwotegoop, me paciitihi ni béé tan. E te junihe okéé wo Paulo ne ko lépwona lé pii anaa. Ke e okéé ne ko lépwo Galat mwo, be lé pwo me lé piâ ité koja a ju céihi (1.6−9; 3.1−3). E te junihe

pipwoééhelé, be lé pwohewii lépwo ju naîn, ne he nii Iésu Kériso (4.19).

Ade ace âne a tii ce?

Wo Kériso, ke e caa tuwokenye, beme tice celi me e ciekenye (5.1). Piticenaado ne ko ati ni patén ko pwoiitihi ânebun. Be pwocoon me nye mwomwon ne he pwahamii Padué mu ko a bwo piténedehi nen denye ni patén. Kehe te icehi mu ko a céihi tenye ne ko Kériso (2.16). Ke wo Padué, ke e pwo me wogenye ni apulie na mwo coho (6.15). Ke time bo uce wogenye celi nye mulie ha a mulihenye, kehe te wo Kériso na e mulie konye (2.20).

A bwomune a tii Galat

Pipwobwocu *(1.1−5)*

Te céiu cehi a ju Pwooti Wâé *(1.6—2.21)*

Tode Paulo beme e pipatemehi *(1.11−24)*

Lé hegieng wo lépwo béé apostolo *(2.1−14)*

A âne a Pwooti Wâé *(2.15−21)*

Tuwokenye koja ni patén *(3.1—6.18)*

Time uce jan ni patén *(3.10−25)*

Ni naî Padué mu ko a céihi *(3.26−29)*

Nemwo pwo me ciekewé mwo! *(4.8−20)*

Lupwo piapwo na alo *(4.21−31)*

E caa tuwokenye wo Kériso *(5.1−12)*

Piténede a Jenen Iitihi *(5.13−26)*

Bénebwéne pwooti ke bépinelé *(6.1−18)*

Pipwobwocu

1 Woéo* Paulo na é pwotii. Woéo pa *apos-
tolo, be lu pipégaliéo wo Iésu *Kériso me Padué
Caa, pana e pamulipi Iésu mu ha amele. [Ke lu
pahedeéo ngen, me é pipatemehi a pwooti telu.]
Time é uce wonaa mu ko aceli lé pii ne ni apulie,
be time uce ni apulie na lé pwo me woéo pa
apostolo!

2 É pwotii lé céiikewé, wogewé ati ni *puco te ni
acéihi ha a province Galat. Ke lé ne bwocu tewé
mwo ati lépwo acéihi ne ko Iésu Kériso na élé éni.

3 Wâé heme e mu kowé a *pipwoééhe tice ja kon
me a péém, na e âbé mu ko Padué Caa tenye me
Padaame Iésu Kériso. Adéikewé!
4 Wo Padaame Iésu, ke e pineeng me e mele,
beme e tuwokenye koja ni ta pwo tenye, ke
e celuimikenye koja a mulie na ta ne pwo a
bwohemwo ce. Be weengaa ana nime Padué Caa
tenye kon.
5 *A wâé, ke te a de Padué cehi, dieli mwo! Wâé
heme wonaa! Amen!

te céiu cehi a ju pwooti wâé

(Pwahamii tii: 1—2)

6 Wo Padué, ke e caa todekenye, ko a pipwoééhe
tice ja kon den {na e pwaadeniin bé wo Iésu
Kériso}. Ke é téele kowé, he geé epin ko piâ ité koja
pana e todekewé, me geé â téne a céiu pwooti [na
lé pébé céiikewé ne ni béén].
7 Kehe icehi ana te céiu a *Pwooti Wâé te
Kériso. Ke wo lépwo [agele] na lé pipatemehi a

---

* **1:1 1.1** *Woéo*—Grek: *Wogeme.* Wo Paulo na e pwotii, kehe icehi ana e habwii pie, te céiu a pwonimelé me lépwo acéihi béén na lé mu pelen. **1:4 1.4** Galat 2.20 **1:7 1.7** Apostolo 15.1,24

céiu pwooti, ke lé pibitehi a ju Pwooti Wâé. Ke lé
pahaulihi ni pwonimewé.
8 Wâé heme *piapwo pa apulie na e pipatemehi
ce béé pwooti celi pi-ité koja a ju pwooti, li geme†
caa mi pipatemehi tewé! Ke te piwien mwo
hemepie wogeme, ai é hemepie wo pace céiu
*âcélo bé mu he miiden!
9 Geme caa pii tewé kuti, ke é pii mwo ni, pie,
wo lépwona lé pipatemehi a pwooti na pi-ité koja
a Pwooti Wâé li geé caa hegi, ke wâé heme e
piapwolé wo Padué!
10 [Lé pii wo lépwonaa pie] geme hane me lé
piwâékeme ne ni apulie. Ûhu! É te pipwoeabwé
te Kériso cehi. Time é mu uce hane me lé wâééo
ne ni apulie; kehe é te hane cehi me e te piwâééo
wo Padué!

Tode Paulo beme e pipatemehi

11 Lépwo acéihi bééng, wâé heme geé temehi pie,
a Pwooti Wâé na é ko pipatemehi, ke time e uce
âbé mu ko ni apulie.
12 Be time uce aceli é hegi mu ko pace céiu
apulie, ke te tice pace apulie celi e pacémuniéo
kon. Be te ana e te habwii tong [wo Padué] mu
ko Kériso‡.
13 Be geé te temehi ehi ni bwopemiéo ânebun, he
li é mwo te mu ha a pwoiitihi te lépwo [âjiénung]
juif. Be é te junihe okéé ne ko nina lé céihi ne ko

1:8 1.8 1 Korénit 16.22 † **1:8 1.8** *Geme*—ai *Woéo.* Wieli e piieng mwo wo Paulo. **1:10 1.10** 1 Tésalonik 2.4 **1:11 1.11** Mataio 16.17 ‡ **1:12 1.12** *Be te ana e te habwii tong…mu ko Kériso*—ai *Wo Iésu Kériso na e pwo me é temehi,* ai *Wo Iésu Kériso he li e pihabwiieng dong.* **1:13 1.13** Apostolo 8.3

Iésu. Ke nimung me é tanahi a céihi telé. Ke é pwo
me lé picani, ke é te junihe pwotahi ne kolé.
14 É ha a benaamwon naa, ke é te junihe pitaa
kojalé, ne ha a pwoiitihi te lépwo *Juif, koja lépwo
âjiénung na pijéhi jo heme me woélé. Ke é wédenilé,
be é te junihe âcehi ehi ati ni huô me a bwomu te
lépwo watiheme.

É ali pa Naî Padué

15 Kehe icehi ana wo Padué, ke li e caa mi
pipégaliéo, he mwo te woéo tina nyaa tong, ke e
todeéo ha a pipwoééhe tice ja kon den.
16 Ke e niimihi pie me e habwii tong pa Naîn,
beme é pipatemehieng de lépwona time uce lépwo
Juif. Ke me wonaa, ke time é uce ilehi ace bwo
temehinaado koja pace céiu.
17 Be time é uce taa *Iérusaléma, me geme
pitookeme me lépwo apostolo ânebuhung. Be é â
epin nge ha a duaan Arabi. Ke é mulang, ke é
mwojuia mwobé ne ha a pwomwo ubwo Damas.
18 É alecehe ni jo na cié, ke é taa Iérusaléma, beme
gemu pitemehikemu me Pétéru§. Kehe icehi ana
gemu te ju mu lang he na alo naadenitan cehi.
19 Ke time é uce ali lépwo béé apostolo, te icehi
Cang, pa âjiéne Padaame.
20 Ana é pii tewé ni, ke é pipatemehi tewé, ne he
pwahamii Padué, ke time é uce getikewé.
21 É mulang [ke time é uce mu ha amu *Judé]
kehe é â he lupwo piduaan ne Siri me Silisi.

1:14 1.14 Apostolo 22.3 **1:15 1.15** Ésaïe 49.1; Galat 2.7 **1:18 1.18** Apostolo 9.26 § **1:18 1.18** *Pétéru*—Grek: *Céfas*. Omehi Ioane 1.42 me a *note*. **1:21 1.21** Apostolo 9.30

22 Ke ati ha a benaamwon naa, ke time lé uce
temehiéo wo lépwo acéihi mu Judé, be time lé mu
uce aliéo.
23 Kehe lé te ju piténe jepule kong. Be lé pii
wo lépwo béén pie: «Wo pa apulie naa, ke weeng
kuti pali e te junihe pwotahi ne kome ânebun. [Ke
e pacuwo ni apulie, beme lé nemwo céihi ne ko
Iésu.] Kehe é jenaa ni, ke e caa pipatemehi ali céihi
li e mu tanahi ânebun!»
24 Ke é mu kong, ke lé tai pipaunu Padué.

2

Lé hegiéo wo lépwo béé apostolo

1 Caa 14 ni jo alecehen, ke é mwojuia ngemwo
*Iérusaléma imi Barnabas, ke é pé mwo Tit.
2 Be wo Padué, ke e pii tong pie, me é mwojuia
ne mwo lang. Ke geme pipwotapitihi me lépwo
apihuô te ni acéihi, ke é pipatemehi telé a Pwooti
Wâé, na é ko pipatemehi te lépwona time uce lépwo
*Juif. Be o wâé ne kong, hemepie céiu jélé ko ana
é pwo. Be mepie time uce wonaa, ke wieli o te
piticenaado ne ko ati ni penem dong*.
3 [Kehe icehi ana te wâé telé. Ke wâé telé mwo
a bwo penem ibu temu me] Tit, pa apulie na
time uce pa Juif. Ke time lé uce wâgo kon pie,
me *pwotegoop ten [pwohewii a bwomu te lépwo
Juif].
4 Be wo Kériso Iésu, ke e caa tuwokenye, beme o
te tice aceli me e bo uce ciekenye mwo†.

2:1 2.1 Apostolo 15.2 * **2:2 2.2** Dernière phrase—Grek: *Wieli piticenaado ne ko a bwo pitéte tong ânebun ke é jenaa ni.* **2:4 2.4** Galat 1.7, 5.1,13 † **2:4 2.4** 1re phrase—Grek: *Etenye a liberté ne ko (Kériso Iésu).*

Kehe icehi ana pwo ni béé apulie, na lé te ju êjele bé hadenii ni acéihi. Ke lé pii pie lépwo acéihi béénye, kehe icehi ana lépwo apipwohuô. Be lé pwohewii ni coda, na lé mi êjetihi a amu, beme lé alihi ehi ni mulihe ni apulie hen‡. [Ke te junihe *mwiihi telé] a mwomwon na e ne tenye wo Iésu. Be nimelé me lé pwo me nye *apenem tice ja kon [ne ko ni patén].

5 Kehe icehi ana time geme mu uce pipéce ne kolé, ke time geme mu uce piténedelé, ne he ni cuwo nahi naado. Ke geme cile a juuju ko a Pwooti Wâé me dewé§.

Lé alihi pie wo Padué na e pahedeéo

6 Mepwo é ne ko lépwo apihuô, lépwo apulie na piubwo jélé ne ha a céihi, ke te tice aceli lé pwo me pitaatééhi ne he ni pwooti na é mu pipatemehi. Kehe icehi ana time uce junaado ne tong, hemepie lépwo apulie ubwo, ne he ni bwo alihi nen de ni apulie. Be wo Padué, ke time e uce pipwoinen ne ko ni apulie.

7 Kehe icehi ana lé temehi pie, piwiekemu me Pétéru*. Be wo Padué, ke e pahedeeng ngen, beme e â pipatemehi a Pwooti Wâé te lépwo Juif. Ke woéo, ke e pahedeéo ngen beme é â pipatemehi a Pwooti Wâé te nina time uce lépwo Juif.

‡ **2:4 2.4** 4e phrase—Geme patemehi ne éni a bwopiine a pwooti *espions.* § **2:5 2.5** Beme o time uce pitaatééhi ace cuwo nahi naado mu ko a Pwooti Wâé, me genye tai hegi ati ni adéihi ten. **2:7 2.7** Apostolo 22.21 * **2:7 2.7—2.14** *Pétéru*—Grek: *Céfas.* Omehi Ioane 1.42 me a *note.*

8 A bwopiinen pie, e penem ko Pétéru wo Padué,
beme e *apostolo ten ne pele lépwo Juif; ke e
penem kong, beme é apostolo ten, ne pele ni béén.
9 Ke mepwo é ne ko lépwo apihuô ubwo na cié
jélé: wo Cang, me Pétéru, me Ioane, ke lé hegikemu
me Barnabas. Ke lé patemehi pie lépwona pibééme
[ne he ni penem de Padué] ke me wogemu, ke me
gemu â pele lépwona time uce lépwo Juif, ke woélé,
ke me lé â pele ni Juif.
10 Ke lé te ju ilekemu cehi pie, me gemu niimi
lépwo acéihi na pitice naamuulé [ne Iérusaléma]. Ke
é te pwo ati kuti ha a ju pwonimung.

É pacihe Pétéru

11-12 É alecehen, ke wo Pétéru, ke e âbé caniêkeme
ne Antioche ne Siri. É he e mwo ko mu peleme, ke
lé mu piwiinaado ibu me lépwo acéihi na time uce
lépwo Juif. Kehe icehi ana wo Cang, ke e pahede
céiikeme [mu Iérusaléma] lépwo béén [na lé te junihe
pwopahi a ju bwomu te lépwo Juif]. Ke mwoti
Pétéru [ko ana lé pii ne kon] ke e tabuhi picepewie
lépwona time uce lépwo Juif.
Ke me wonaa, ke time uce piwâ jo me é paci-
heeng, ne he pwahamii ati ni acéihi, beme é
habwii ten pie, time uce wâé a huô ten naa.
13 Ke time uce weeng cehi, be ati ni acéihi na
lé Juif, ke lé te tai pwohewiieng, die ko Barnabas
mwo! Be piwâ jélé me lé habwii nina lé niimihi.
Kehe icehi ana lé te temehi pie, ana lé pwo, ke
time uce wâé.

2:10 2.10 Apostolo 11.29–30 **2:11-12 2.12** Apostolo 11.3

14 Ke me é alihi pie, time uce mwomwon ni bwo
engen delé, ne ha a Pwooti Wâé, ke é pii te Péléru,
ne he pwahamii ati ni acéihi pie: «Wogo pa Juif,
kehe icehi ana go tabuhi necu a bwo engen denye,
ne he ni patén de lépwo Juif, beme geé pimulie ibu
me lépwona time uce lépwo Juif. Ke é ko ade na
go cuwoko ni béén na time uce lépwo Juif me lé
pipwohewii lépwo Juif?»

A âne a Pwooti Wâé

15 Mepwo é ne kome†, ke geme te Juif mu ha a
bwo piâbeele teme. Ke é ânebun, ke geme mu pii ko
lépwona time uce lépwo Juif pie, 'lépwo apwo na ta',
be time lé uce âcehi ni *patén de Moosé‡.
16 Kehe icehi ana é jenaa ni, ke geme caa
temehi pie, time e uce *mwomwon ne he pwa-
hamii Padué wo pace céiu apulie mu ko ace bwo
piténedehi nen den ni patén de Moosé, kehe te icehi
mu ko a céihi ten ne ko Kériso Iésu. Ke wogeme, ke
geme te céihi ne kon [beme e mu ha awiememe
me Padué a péém] ke me wogeme ni apulie na
me mwomwon ne he pwahamiin§. A péém me
a mwomwon naa, ke e âbé mu ko a céihi teme
ne ko Kériso, time uce é mu ko ace bwo piténedehi
nen deme ni patén. Éa, [é pii mwo pie]: Te tice

---

† **2:15 2.15** *Mepwo é ne kome*—ai *Mepwo é ne konyu.* Wieli ni pwooti ne he ni niide a tii 15 me 16 (wieli é die ha a niide a tii 21), ke ni behi ni pwooti te Paulo ne te Péléru. ‡ **2:15 2.15** (Niide a tii)—Grek: *Wogeme, ke lépwo Juif ne ha a bwo picilekeme, kehe time uce lépwo apwo na ta, mu he ni béé bele.* **2:16 2.16** Apostolo 15.10−11; Roma 3.20−28; Galat 3.11 § **2:16 2.16** *E mu…mwomwon ne he pwahamiin*—Grek: *Justifiés.* Omehi *Mwomwon* ne ha a Niinaado *(Vocabulaire)* ha anebwén ko a tii.

pace apulie celi e bo mwomwon ne he pwahamii
Padué, mu ko ace bwo piténedehi nen den ni patén!

17 É mu ko anaa, na wogeme lépwo Juif, he
li geme hane ace bwopwonen beme geme bo
mwomwon ne he pwahamii Padué. Ke geme
tooli he Iésu. Ke ni béén, ke lé pipé ne kome pie,
wogeme 'lépwo apwo na ta', be time geme uce
piténedehi ati ni patén. Éa, lé pii pie, wo Kériso, ke
e péékeme, beme lépwo apwo na ta! Ûhu! Time uce
a juuju*!
18 Weengi ana ta: é hemepie é mwojuia cemwo
ne mwo ko li patén li é caa tahi taabwon†!
19 Me é mulie he ni patén, ke o te junihe
pwocoon de Padué me e piwâéého. Kehe icehi ana
te é mu ko ni patén kuti, na é temehi ninaa! Ke é
jenaa, ke é caa necu ni patén, beme é mulie me
de Padué. Ke time e bo uce cieéo mwo, be caa
pwohewiin heme é mele ne ko ni patén.

Be é he e mele ne ko a *kuricé wo Iésu, ke
wogemu me weeng‡.
20 Heme é mulie, ke time uce woéo, kehe wo
Kériso na e mulie kong. Ke a mulihung jenaa ni, ne
ha a éé apulip, ke é mulie hen ha a céihi ne ko pa
*Naî Padué na e pipwoééhung, ke e mele me dong.

---

* **2:17 2.17** Grek: *É hemepie geme alihi temehi pie wogeme lépwo apwo na ta, é mu ko a bwo alihi temehi nen deme a mwomwon mu ko Kériso, ke kona wo Kériso, ke pa apenem de a ta? Ûhu! Time uce wonaa!* † **2:18 2.18** Grek: *Be hemepie é bahi mwo ali é caa patieden, ke é habwii pie é pwo ana ta.* ‡ **2:19 2.19** Grek: *Be te é mu ko a patén na é mele ne ko a patén, beme é mulie me de Padué. Cemeitekemu ne ko a kuricé me Kériso.* **2:20 2.20** Galat 1.4

21 Weengaa a âpipati na e ne tenye wo Padué,
é mu ko a *pipwoééhe tice ja kon den, beme
nye mwomwon ne he pwahamiin. Ke woté?
Kona é bo tahi taabwon anaa, beme é mu ko ni
patén? Ûhu! Be mepie jan me pwo a péém ne
ha awiemenye me Padué, me wogenye ni apulie
na nye mwomwon ne he pwahamiin, mu ko a
bwo piténedehi nen denye ni patén, ke wieli me te
piticenaado ne ko a bwo mele te Kériso§!

tuwokenye koja ni patén

3

(Pwahamii tii: 3—4)

1 [É téetikewé] wogewé lépwo Galat, be
pwohewiin heme pipenem ni puniwé! Ade aceli e
pahaulikewé [me geé padep koja a juuju]? Oniile
jo ko pii tewé pie, wo Kériso, ke e caa mele ne ko a
*kuricé [beme wâé te Padué gewé]?

2 Weengi cehi ana nimung me é temehi ko-
jakewé: Kona geé niimihi pie, geé caa hegi a
*Jenen Iitihi, mu ko a bwo mulie tewé he ni patén?
Ûhu! Te é mu ko a céihi tewé, ne ko a Pwooti Wâé
ko Kériso! [Ke geé temehi ehi anaa!]

3 É ko ade na geé pwo me pihauli gewé kojan?

Te a Jenen Iitihi na e tabuhi a penem ne kowé.
Ke kona geé niimihi pie, geé bo panebwénihi ha a
éé apulip? Wogewé, ke pipatieden ni puniwé!

---

§ **2:21 2.21** Grek: *Time é uce tahi taabwon a pipwoééhe tice ja kon de Padué, be é hemepie nye mwomwon mu ko a patén, ke te ju piticenaado ne ko a bwo mele te Kériso.*

4 Kona geé o te pwo me piticenaado ne ko ati
nina e tuie ne kowé dieli jenaa? Geé tahi taabwon
ati ninaa?
5 Wo Padué, ke e caa ne a Jenen Iitihi, ke e pwo
me geé pwo ni *pipwojunuun, na lé téetihi ne ni
apulie. Ke kona geé niimihi pie, te é mu ko a bwo
piténedehi nen dewé ni patén? Ûhu! [É pii mwo
pie]: Te é mu ko a céihi tewé cehi, ne ko a Pwooti
Wâé [ko Kériso]!

Wo Abérama ke pa béhabwiinen

6 [Nye pine ne he ni *tii iitihi pie]: *E céihi ne ko
Padué wo *Abérama, ke é mu ko a céihi ten, ke wo
Padué, ke e pwo me pa apulie na e *mwomwon ne
he pwahamiin.* *Genèse 15.6*
7 É mu ko anaa, na wâé heme geé temehi pie, ati
nina lé céihi [ne ko Padué] ke te woélé kuti naa,
lépwo piebehi Abérama.
8 Be genye pine ne mwo he ni tii iitihi pie, wo
Padué, ke e mi pii ten a pwooti wâé ce, pie: *É bo
adéi ati ni bele pwo bwohemwo mu kom! *Genèse
12.3*
Weengaa ana e mi pii beetihi pie, e bo hegi
ni béén na time lé *Juif, ke e bo pwo me lé
mwomwon ne he pwahamiin. Ke te é mu ko a
céihi telé, na e wonaa.
9 Wonaa ne mwo ko ati nina lé céihi [ne ko
Padué] be lé o hegi mu kon ali adéihi li e caa ne
te Abérama, mu ko a céihi ten.

Time uce jan ni patén

3:6 3.6 Genèse 12.3; Roma 4.3,16

10 Kehe icehi ana lé apwohi wo lépwona lé niim-
ihi pie, o wâé te Padué jélé mu ko a bwo piténedehi
ne ni patén delé. Be caa tii ne mwo he ni tii iitihi
pie: *Apwohi pana time e uce piténedehi taaci ni*
patén na tii ne ha a tii ko patén! *Deutéronome 27.26*
[Ke te junihe pwocoon kuti me nye piténedehi ati!]
11 Nye alihi pie, o te tice apulie celi lé mwom-
won ne he pwahamii Padué ko ace bwo piténedehi
ne ni patén. Ûhu! [Be caa te tii ne he ni tii iitihi
pie]: *Wo pana e mwomwon mu ko a céihi, ke e o*
mulie. *Habakuk 2.4*
12 Genye alihi pie, ni patén, ke time e uce engen
ne ko a céihi [kehe te é mu ko ni penem denye]. Be
weengi ana caa tii ne he ni patén: *E ne a mulie te*
pana e piténedehi ni pihuô na e hen. *Lévitique 18.5*
[Kehe me wonaa, ke genye tai apwohi, be time uce
jan!]
13 Kehe icehi ana wo Kériso, [ke e pipatupwoeng]
ke e caa tuwokenye koja a apwohi ko ni patén, be
e pé ne huîin a apwohi tenye [ke cemeiteeng ne ko
a kuricé]. Be caa te tii ne he ni tii iitihi pie: *Apwohi*
pana pawiieng ne ko a ba-acuwo. *Deutéronome*
21.23
14 E wonaa wo Kériso, beme e o mu konye, nina
nye céihi ne kon, a adéihi li e ne te Abérama wo
Padué. Ke a juuju mwo, ne ko lépwona time uce
lépwo Juif. Ke é mu ko a céihi tenye ne kon, ke
genye hegi a Jenen Iitihi, na e caa mi pii ânebun
wo Padué pie, me e bo ne tenye.

Ni patén ke e âbé alecehe Abérama

3:10 3.10 Deutéronome 27.26 **3:11 3.11** Galat 2.16 **3:13 3.13** Deutéronome 21.23; Roma 8.3

15-16 Ânebun, ke e pii te Abérama wo Padué pie, me
e bo adéieng. Me nye alihi ehi a pwooti te Padué
ne he ni tii iitihi, ke genye pine pie e pii pie, me e
bo adéi Abérama *me pa piebehieng*. *Genèse 12.7*
A bwopiinen pie *pana e bo âbeele mu kon*. Time
e uce tii pie ***lé**pwopiebehieng*, kehe e tii pie,
***pa**piebehieng*. Wo pa apulie naa, ke wo Kériso*.
Wo Padué, ke e *piapwo ne te Abérama, beme
e *pajuujuhi a bwopiinen den naa. Ke geé alihi,
wogewé ni bééng, pie, mepwo é ne konye ni
apulie, ke me nye piapwo ne ko ace céiu naado
celi nye pii, ke time uce jan me nye pitaatééhi ai
patieden ni pwooti na nye caa pii. [Ke me wonaa
ne pelenye ni apulie]
17 ke genye temehi pie, wo Padué, ke time e bo
uce pitaatééhi mwo nina e pii, li e caa piapwo ne
kon.
Weengi ana nimung me é pii: Mepwo é ne ko
ni patén, ke a naado na e ne wo Padué, mwo te ju
430 ni jo alecehe a bwopiinen den te Abérama. Ke
ni patén, ke time uce jan me e pitaatééhi a cuwo
nahi atii, ne he ni bwopiinen den ânebun.
18 Ke hemepie a adéihi, ke me e ne tenye, mu
ko [a bwo piténedehi nen denye] ni patén, ke wieli

3:15-16 3.16 Genèse 12.7, 13.15 * **3:15-16 3.15–16** Wo Kériso, ke te weeng cehi na e pwaadeni ati ni adéihi me denye. Ke e pii konye pie nye piebehi Abérama, mu ko a céihi tenye ne ko Kériso. Grek: 15*É cihe ko a bwomu te lépwo apulie: É hemepie e piapwo wo pa apulie, ke e pajuujueng…ke o te tice apulie celi jan me e pwo me tieden, ai ne ace behin.* 16*É ne ko nina caa mi pii ânebun, ke ni naado na pii te Abérama, me ni piebehieng, ke time uce ni piebehieng na hiwon. Te céiu cehi pa piebehieng, ke wo Kériso.* **3:17 3.17** Exode 12.40 **3:18 3.18** Roma 4.14

time e uce âbé mu ko a bwopiinen ânebun de
Padué. Kehe icehi ana time uce wonaa, be wo
Padué, he li e ne te Abérama a adéihi ten, mu ko a
bwopiinen den ânebun. Ke e ne ten me piticenaado
ne kon.
19 Ke heme wonaa, ke ni patén ke he me ni de?
Te a naado li e ne tenye wo Padué alecehen, beme
e habwii tenye ni ta na nye pwo. Ke e cuwo die ko
a bwo tuie te pa piebehi Abérama na te céiu nang:
pana e bo pipwaadeni ati ni adéihi†.

[A céiu mwo, ke time uce piwie ni patén me a
piapwo, be nye pii pie, wo Padué, ke e ne] ni patén
[me de a bele] na lé pipwaadeniin bé ne ni *âcélo.
Ke [wo *Moosé ke] pa apipépwooti ten.
20 Kehe icehi ana he li e piapwo wo Padué ne
te Abérama, ke te tice apipépwooti hadeniilu. Be a
naado na e te pipwo mu kon wo Padué [ke te tice
pwooti te Abérama hen].

E mi habwii tenye Kériso

21 Kehe wonaa, ke kona ni patén, ke e cubwonihi
a piapwo te Padué? Ûhu! Be te icehi a piapwo na e
pébé céiikenye *a ju mulip. Ke e pwo me wogenye
ni apulie na nye mwomwon ne he pwahamiin. Ke
te tice ace céiu patén celi jan me e wonaa.
22 Kehe icehi ana ni tii iitihi, ke e pii beetihi pie,
é ati he ni naado, me ati ni apulie, ke lé tai mu
haahi a junuu a ta. Ke [te tice ace bwopwonen,
me] nye hegi a adéihi ko a piapwo, [kehe te icehi]
mu ko a céihi tenye ne ko Iésu Kériso.

3:19 3.19 Apostolo 7.38; Roma 5.20 † **3:19 3.19** *Pana…* Grek: *Pana pwo a bwopiinen ânebun me den.* **3:21 3.21** Roma 8.2–4

23 Ânebun, ke pwohewiin heme nye pwokarépu.
Ke ni patén, ke e wéikenye ati he ni tan, ucéihi a
benaamwon na o habwii tenye a pwaaden mu ko
a bwo céihi ne ko Kériso.
24-25 [Weengi a ocine ko ni patén]: Ânebun, ke
pwohewiin heme pace caa te cémun denye celi e
pacémunikenye, ke me e mi habwii tenye Kériso,
ucéihi ace bwo tuie ten. Ke é jenaa ni, ke e caa
te tuiebé kuti wo Kériso, ke genye caa céihi ne
kon. Ke e caa pwo me nye mwomwon ne he
pwahamii Padué. Ke time uce junaado me e mwo
pacémunikenye mwo ne ni patén.

Ni naî Padué mu ko a céihi

26 Heme nye‡ céihi ne ko Kériso Iésu, ke genye caa
tai naî Padué.
27 He li puukenye ne he nii Kériso, ke genye
caa cuwohe ni epwén na mwo coho, beme nye
pwohewiieng§.
28 [Me nye caa mu ko Kériso] ke caa te tice aceli
pi-ité ne ha awieme lépwo Juif me lépwona time uce
lépwo Juif; ke é ne ha awieme lépwo *apenem tice
ja kon, me lépwona time lé uce apenem tice ja kon;
ke é ne ha awieme lépwo aiu me ni toomwo. Be
caa céiu genye, mu ko ana caa céiu genye me Kériso
Iésu.

3:23 3.23 Galat 4.3 **3:24-25 3.24** Roma 10.4 **3:26 3.26** Ioane 1.12 ‡ **3:26 3.26** *Nye*—Grek: *Geé.* Piwien ne he ni niide a tii 26−29. **3:27 3.27** Roma 6.3 § **3:27 3.27** Grek: *Ati lépwona puulé ne he Kériso, ke a epwénelé, ke wo Kériso.* A ocine ko a bwo necu ne ni huô tenye na ta, beme nye mulie ha a mulie na mwo coho, me Kériso. **3:28 3.28** Roma 10.12

29 Ke me genye caa mu ko Kériso, ke genye caa
piebehi Abérama. Ke caa e konye a adéihi, li e caa
mi pii te Abérama wo Padué.

4

Wogenye ke ni ju naî Padué

1 Geé cuwoteeke niimihi ani, pie: Wo pa apulie,
ke e bo hegi ati ni naamuu pa caa ten [heme bo caa
ubwo nang]. Kehe icehi ana heme mwo pa cuwo
ewa, ke time e uce piwéden koja lépwo *apenem
tice ja kon de caa ten.
2 Ke e te cuwo ko piténede lépwona lé wéieng, die
ha a tan na e caa jahi wo caa ten.
3 Piwien ne konye. Be é ânebun, ke genye
pwohewii ni cuwo ewa, be genye apenem tice ja
kon de ni patén me ni duéé hauli*.
4 Kehe icehi ana é ha a benaamwon na e caa te
mi pii jahi wo Padué, ke e nebé céiikenye pa Naîn. E
âbeele mu ko ê toomwo, ke e [mulie ha a éé apulie
ne pele lépwona lé] mu he ni *patén de Moosé.
5 Wo Padué, ke e nebé pa Naîn, beme e tuwo-
kenye koja ni patén na e ciekenye, ke e pwo me
wogenye ni ju naîn.
6 A bwopwonen me nye temehi pie, wogenye ni
naîn, ke wo Padué, ke e ne, he ni pwonimenye, a
*Jenen Iitihi te pa Naîn. Ke a Jenen Iitihi, ke e ne
me nye pii te Padué [ha a pipwodéén] pie: «Caa
tong!»

3:29 3.29 Roma 4.13 **4:3 4.3** Kolosé 2.20 * **4:3 4.3** *Ni patén me ni duéé hauli*—ai *Ni paa a bwohemwo.* **4:4 4.4**–5 Ioane 1.14; Roma 1.3 **4:6 4.6**–7 Roma 8.15–17

7 Ke é mu ko anaa, ke caa tice aceli e ciekenye†,
be genye caa naî Padué. Ke e bo ne tenye ati ni
*adéihi te ni naîn, na e caa te mi pii ânebun.

Nemwo pwo me ciekewé mwo!

8 Ânebun, ke time geé uce temehi Padué, ke
wogewé ni apenem tice ja kon de ni nahi duéé,
koja Padué na te céiu nang.
9 Kehe icehi ana é jenaa ni, ke geé caa teme-
hieng. Ke te a juuju pie, te wo Padué kuti na e
temehikewé. Ke é ne he pwahamiin, ke te tice
niihe ni duéé hauli, me ni patén; ke te piticenaado
ne kon.

Woté? É mu ko ade na geé bitekewé mwojuia,
me geé pité nedehi mwo ni naado naa? Kona
nimewé me geé tai ni apenem tice ja kon delé
mwo?
10 É mu ko ade na geé paciitihi ni béé tan, me ni
béé wole, me ni béé benaamwon, me ni béé jo?
11 Pwohewiin heme te piticenaado ne ko ati ni
penem dong ne pelewé!

12 É te cuwokowé, wogewé ni béeng, ne he
nii Kériso, pie, me geé pipwohewiiéo [ke me geé
pwo me tuwokewé koja ati ninaa]! Be woéo
[pa *Juif, ke caa tuwoéo koja ni patén, beme] é
pwohewiikewé [nina time geé uce Juif].

Ânebun, ke te junihe wâé ni bwomu tewé ne
kong, ke wâé heme geé te cuwo ko wonaa‡.

---

† **4:7 4.7** *Caa tice aceli e ciekenye*—Grek: *Caa time uce wogewé ni apenem tice ja kon.* **4:10 4.10** Roma 14.5; Kolosé 2.16 ‡ **4:12 4.12** Dernière phrase—Grek: *Caa time geé uce pwo tong celi ta.*

13 Geé temehi pie, he li é mi pipatemehi tewé a
Pwooti Wâé, ke é mu ko a cunu kong, na é tuie lé
pelewé.
14 Ke geé gia ko anaa, kehe icehi ana time geé
uce pihooniéo, me téétiéo. Ûhu, geé te hegiéo,
pwohewiin heme woéo pa *âcélo te Padué, ke
pwohewiin heme woéo, ke wo Kériso Iésu.
15 Ke geé te junihe pipwodéén kuti, ke pepule
gewé me geé picani tong. Ke geé pipatupwokewé
ati ne pehi ni wâé tewé me dong§!
Ke é jenaa, ke e wé a pipwoééhe me a pipwodéén
dewé naa?
16 Kona geé niimihi pie, woéo pa
acubwonikewé, mu ko ana é pii tewé a juuju?!

Nemwo tabemi lépwo apahaulikewé

17 [É temehi pie, wo lépwo apwocémun na lé
tuie ne pelewé]*, ke lé hane me wâé tewé jélé.
Kehe icehi ana time lé uce wonaa mu he ni ju
pwonimelé. Be nimelé me lé pineitéékewé kojaéo,
beme geé âcéilé.
18 É he li é mu pelewé, ke geé mwoiu me geé pwo
nina wâé. Ke wâé heme geé te wonaa, heme te
tieéo pelewé†.
19 Au, [te junihe eânimung dewé] wogewé lépwo
ju bééng! Ke é te junihe picani, heme é niimikewé,

---

§ **4:15 4.15** 2e phrase—Grek: *E wé a pipwodéén dewé? É pii tewé pie, ânebun, ke wieli geé tuu ni ânenaamiiwé beme geé ne tong, hemepie jan.* * **4:17 4.17** *Lépwo apwocémun na lé tuie ne pelewé*—Omehi Galat 1.7. † **4:18 4.18** Ai, *Wâé heme lé hane me lé pwo nina wâé, he ni benaamwon na tieéo, pwohewii a benaamwon na é mu pelewé.* Wieli a pwooti ko nina lé tuie ne pele ni Galat, ai a pwooti ko ni Galat.

pwohewii ni cunu ko ni toomwo heme lé piâbeele
ewa. Ke time o uce tuwoéo koja anaa, heme time
uce téele hején a mulihe Iésu ne kowé.
20 Kehe icehi ana caa time é uce temehi aceli me
é pwo [beme é picani] tewé. Ke te junihe nimung
me é mu pelewé, beme é cihe me bwala ne kowé.

Lupwo piapwo na alo

21 Kona pwo ce béén mu kowé celi nimelé me lé
piténedehi ni patén de Moosé? Ke wâé, kehe icehi
ana wâé heme lé téne ehi ana e pii ne ni patén.
22-23 Be caa te tii ne he ni tii iitihi pie, wo
*Abérama, ke alo lupwo naîn. Wo pa céiu, ke pa
naî ê apenem tice ja kon den; ke wo pa céiu, ke pa
naî ê ju mwoden.

Wo pa naî [Agar] ê apenem tice ja kon den, ke e
âbeele mu ko ana te nime pa apulie kon. Kehe icehi
ana wo [Isaaka] pa naî [Sara, ê mwode Abérama],
êna time uce ê apenem tice ja kon, ke e pituie
be te wo Padué kuti, na e pacuwohi a bwopiinen
ânebun.
24-25 Wo lu toomwo naa, ke lu ocine me denye,
ne ko lupwo *piapwo [na e pwo wo Padué me
de a bele ten]. Wo Agar, ê apenem tice ja kon
de Abérama, ke ê ocine [ko ni patén, li e ne wo
Padué me de a bele ten, wo lépwo Juif]. Be lé caa
â apenem tice ja kon [de ni patén] pwohewii Agar
me ni piebehieng. Ke a pwomwo ubwo [te lépwo
Juif] é *Iérusaléma, ke e pwohewii a juwole Sinaï
ha amu Arabi, [he li lé mi hegi nelang li patén]. Be
lupwo piduaan naa, ke a ine a bwo cie ni apulie.

4:22-23 4.22 Genèse 16.15, 21.2 **4:22-23 4.23** Roma 9.7−9

26-28 Mepwo é ne ko Sara, ke ê ocine ko a bwopi-
inen ânebun de Padué, na e tuwo lépwo apulie koja
ana cielé kon. Ke pwo a céiu Iérusaléma na e jeda
he *miiden, ke a amu te ati lépwona tuwolé‡. Ke te
junihe hiwon jélé. Be caa te tii ne he ni tii iitihi
pie:

Go pipwodéén wogo,
Iérusaléma na tice naîm!
Pwonyebi me pipwodéén,
wogo na time go uce piâbeele ewa!
Lé caa tahi taabwoniko,
kehe icehi ana go bo te piwéden!
O te junihe hiwon ce naîm
koja êna pwo aiu hen!

Ésaïe 54.1

Geé téne, wogewé ni bééng ne he Kériso, wo lépwo naîn, ke te wogenye kuti! Éa, wogenye ke ni ju naîn, kehe time genye uce ni apenem tice ja kon de pace céiu. Be genye pwohewii Isaaka, be genye piâbeele mu ko a bwopiinen ânebun.

29 Ânebun, ke [wo Ismaël, pa naî ê apenem tice
ja kon, ke e pwotahi ne ko Isaaka]. Geé alihi, wo
pa naîn na e âbeele mu ko ana nime pa apulie kon,
ke e pwotahi ne ko pa naîn na e piâbeele mu ko a
bwopiinen ânebun de Padué. Ke é jenaa ni, ke teko
piwien ne konye, nina nye piâbeele mu ko a Jenen
Iitihi.

4:26-28 4.26 Ébéru 12.22; Pii Beetihi 21.2,10 **4:26-28 4.27** Ésaïe 54.1 **4:26-28 4.28** Roma 9.7 ‡ **4:26-28 4.26−28** Grek: 26*Kehe icehi ana é Iérusaléma na e jeda, na ê nyaa tenye, ke pwo mwomwon den.* **4:29 4.29−30** Genèse 21.9−10; Ioane 8.35

30 E pii pie woté ne ni tii iitihi ne ko anaa?
Weengi: *Geé cibéé ê apenem tice ja kon, me pa naîn.*
Be wo panaa, ke time e o uce hegi ni wâé te caa ten.
Te icehi pa naî ê toomwo na time uce ê apenem tice
ja kon, na e bo hegi ati. Genèse 21.10
31 Geé alihi, wogewé lépwo bééng ne he Kériso,
time genye uce ni apenem tice ja kon de ni patén.
Wogenye ni ju naî Padué na e caa tuwokenye§!

5

E caa tuwokenye wo Kériso

1 E tuwokenye wo Kériso, beme te tice celi e
ciekenye mwo. Ke wâé heme geé imwi me mang
a bwo tuwokewé. Ke geé nemwo ne me wogewé
lépwo *apenem tice ja kon mwo [ne ko ace céiu
patén].
2-3 Geé téne wogewé! Be woéo, Paulo [pa *apos-
tolo] ke é pii mwoiuhi tewé pie: Hemepie geé
[hane a péém me Padué ko a bwo] *pwotegoop
âcehi ni patén, ke wâé heme geé piténedehi ati ni
patén. Ke hemepie wonaa, ke te piticenaado ne
ko ana e pwo wo Kériso me denye!
4 Wo lépwo béén mu kowé, ke lé hane me lé
*mwomwon ne he pwahamii Padué mu ko a bwo
piténedehi nen delé ni patén. [Lé pipwocile!] Be
wieli o pineitéélé koja Kériso me a *pipwoééhe tice
ja kon de Padué.
5 Kehe icehi ana wogenye, ke genye te ju céihi
cehi, ke genye ucéihi ne ha a pipwodéén a tan na
e bo hegikenye wo Padué ne pelen, ke o wâé ten

§ **4:31 4.31** Grek: *…Time nye uce naî ê apenem tice ja kon de pace céiu, kehe nye naî ê toomwo na pwo mwomwon den.*

genye. Ke e picani tenye na a *Jenen Iitihi, ha a benaamwon na nye mwo ucéihi a tan naa*.

6 Hemepie tegoop genye, ai mepie time uce tegoop genye, ke te piticenaado ne kon, be nye mu he Kériso Iésu. Ke ana a junaado, ke te icehi a céihi tenye [ne kon]. Ke a céihi tenye, ke o habwii, heme nye pipwoééhe [lépwo béén].

Woo celi e ne me geé padep?

7 Wogewé lépwo bééng, geé caa te engen ehi [ne ko Kériso]. Ke woo celi e ne me geé padep koja a pwaaden naa, beme time geé uce âcehi a juuju?

8 Time uce wo Padué, be te weeng na e todekewé!

9 [Geé pipwocile, be wo pa apulie na e gele, ke jan me e ne me geé tai piléééng.] Pwohewii ana nye mu pii pie: «A cuwo nahi nyaa te pwoloa, ke e pwo me cibu a pwoloa.»

10 Kehe icehi ana é céihi me mang pie, me céiu a bwo niimihinaado tenye, mu ko a bwo céiu genye ne ko Padaame.

Mepwo é ne ko pa apulie na e pwo me pipenem ni pwonimewé, ke wo Padué, ke e bo tautieng ke pwocuhinaado ten. Te piwien hemepie wo panaa, ke pa apulie na ubwo nang ne pelewé.

11 Wogewé lépwo bééng ne he nii Kériso, time é mu uce patemehi tewé a bwo pwotegoop, âcehi a bwomu te lépwo *Juif. Be mepie é wonaa, ke wieli time lé uce pipiiéo me ta. Ûhu! Weengi ana é patemehi: [E celuimikenye wo pa *Mesia, he e

---

* 5:5 5.5 Grek: *Wogenye, ke genye ucéihi mu ko a céihi, a bwo mwomwon genye ko a Jenen.* 5:6 5.6 1 Korénit 7.19; Galat 6.15 5:9 5.9 1 Korénit 5.6 5:10 5.10 2 Korénit 11.15; Galat 1.7

mele ne ko] a *kuricé. Ke weengaa a piolo ne te
lépwo Juif.
12 Mepwo é ne ko lépwona lé iluukewé, ke [caa
emaan jo kolé]. Hemepie nimelé me lé pwotegoop
tewé, ke wâé heme lé tahagéi taabwon a aiu telé!

Piténede a Jenen Iitihi

13 Caa te todekewé, wogewé lépwo bééng ne
he Kériso, beme tuwokewé ati koja ni naado na
ciekewé. Kehe icehi ana geé nemwo pé hauli a
bwo tuwokewé naa, beme geé mulie mwo ha a ta.
Geé pipenem dewé ne ha a pipwoééhe.
14 Ati ni âne ni *patén de Moosé, ke e mu ha a
âpihuô na te céiu. Weengi: *Go pwo me eânimem de
ni béén*†, *pwohewii a bwo pieânimem dem.* *Lévitique
19.18*
15 É hemepie geé te cuwo ko pipwotahinaado ne
kowé, pwohewii ni wota apiaba, ke geé pipwocile,
be wieli geé bo pitaunukewé.
16 Weengaa ana é pii tewé: Geé piténedehi a
Jenen Iitihi. Be mepie wonaa, ke time geé o uce
âcehi nina te nimewé kon na ta.
17 Be nina te nimenye kon na ta, ke lé pwob-
wonihi a Jenen Iitihi; ke a Jenen Iitihi, ke e pwob-
wonihi nina nimenye kon na ta. Ke lu pipwopa ne
konye. Ke lu pineitééhi ni pwonimenye.
18 Ke hemepie e pihuôkewé na a Jenen Iitihi, ke
caa time geé uce mu haahi ni patén. [Ke weengaa
ali é pii tewé.]

Utehe nina nimenye kon na ta

5:13 5.13 1 Pétéru 2.16 **5:14 5.14** Roma 13.9 † **5:14 5.14** *Ni béén*—Grek: *Pana e mu mwonuko,* ai *Pa ju béém.* **5:17 5.17** Roma 7.15−23

19 Genye omehi ehi ni huô te lépwona lé te âcehi
nina nimelé kon na ta:

Lé nenimelé ne ko ni naado na tanim genye kon;
Lé pipule hauli me ni béén;
Lé pwo ni huô na mwiihi ne ko ni éélé;
20 Lé pipwoun de ni *déme duéé, ke lé pwo eti ta, ke lé piténede ni duéé;
Lé pitaaba;
Lé pitéétilé, ke lé piokéé;
Lé pipwoun delé mwo, ke lé caa â huîi lépwo béén;
Lé pineitéélé, ke lé niimihi pie, te ni juuju cehi nina lé pii ne he ni muko puco telé;
21 Lé nenimelé ne ko ni de lépwo béén;
Lé piolo, ke lé piwiinaado me ûdu pwohewii ni puwokwo.

Ke hiwon mwo ni naado na lé pwo na ta. Ke é pii tewé mwo ana é caa pii, pie: Wo lépwona lé pwo ni naado naa, ke time lé o uce hegi ni *adéihi te a *Mwametau te Padué.

Ni acehi a Jenen Iitihi

22 Kehe icehi ana weengi ni acehi a Jenen Iitihi, na
e ne he ni mulihenye:

A pipwoééhe;
A pipwodéén;
A péém;
A piuca;
A pipwowâé;
A pipwoeabwé;
A piténedehi ha a céihi;

5:19 **5.19** 1 Korénit 6.9−10

23 A pwonime na bwala;
A pipwoiipihi.

Ke ni patén, ke te ju tice aceli e pii ne ko ninaa.
24 Wogenye na lépwo apulie te Kériso Iésu, ke genye
caa cemeite ne ko a kuricé nina te nimenye kon na
ta.
25 Kehe mepie e pamulipikenye na a Jenen Iitihi,
ke wâé heme nye ne me e pihuôkenye.
26 Genye nemwo pwo me piubwo genye, ke pihab-
wiikenye! Genye nemwo pwo me pita ni béénye!
Ke genye nemwo pitaaba!

6

Bénebwéne pwooti

1 Lépwo ju bééng ne he Kériso, hemepie geé
temehi pie, pa céiu bééwé, ke e ko pwo nina ta,
ke wâé heme geé péééng mwobé ha a pwaaden
na wâé. Ke weengaa a penem dewé hemepie
geé cumang* ne ha a bwo mulie tewé âcehi a
*Jenen Iitihi. Ke geé cihe me bwala ne kon. Ke
geé pipwocile, wogewé ati, be koli lé bo céikewé
mwobé, me geé pwo nina ta.
2 Geé picani tewé ko pé ni âneule tewé. Be me
wonaa, ke geé piténedehi a pihuô te Kériso [pie, me
genye pipwoééhenye, be weengaa a ju patén me
denye].

5:24 5.24 Roma 6.6; Kolosé 3.5 **5:26 5.26** Filipi 2.3 **6:1 6.1** Mataio 18.15 * **6:1 6.1** *Hemepie geé cumang*—Grek: *Wo lépwoce mu kowé celi lé cumang.* E pii anaa wo Paulo, beme tanahilé, be lé pipii delé. **6:2 6.2** Roma 15.1

3 Mepie e niimihi wo pace céiu pie pwonaado ne
kon, ke wo panaa, ke e pipweéo, be te piticenaado
ne kon!
4 Ke go nemwo tee ome pace céiu, beme go pwo
me piubwo go kojaeng. Go te pitauti mwo ni huô
tem. Ke mepie wâé, ke go pipwodéén kon.
5 Be wâé heme nye te muko pétaapwo alihi ni
penem denye.
6 A céiu mwo: Ke wâé heme geé pipatihi ni wâé
tewé me pana e pacémunikewé ko a pwooti.

Nye tii nina nye cemi

7 Go pipwocileko ne ko ni bwopemiko! Go
nemwo niimihi pie go taduwo ne he pwahamii
Padué†! Be go o te tii nina go te cemi.
8 Be hemepie nye cemi, âcehi nina te nimenye
kon na ta, ke nye bo tii mwo ne ha a mele, me
a bwo tiekenye. Kehe icehi ana mepie nye cemi,
âcehi ana nime a Jenen Iitihi kon, ke genye bo tii a
*mulie dieli mwo ne pele Padué.
9 Ke anaa, na me time nye uce pwo me emaan
genye, me nye pwo ana wâé! Ke genye nemwo
pipwotupwo! Be o bo tuie a tan na nye bo hegi [a
*adéihi].
10 É mu ko ati ninaa, ke genye pé a benaamwon
na mwo mu ne tenye, me nye mi pwo nina wâé
te ni acéihi béénye, ke genye wonaa mwo te ati ni
apulie!

Pinekenye

6:5 6.5 Roma 14.12 **6:6 6.6** 1 Korénit 9.11,14 **6:7 6.7–8** Roma 8.13 † **6:7 6.7** 2e phrase—Ai, *Time uce jan me nye pihooni Padué,* ai *Time uce jan me nye pipwohuô te Padué.*

11 Woéo Paulo, na é imwi a bépwotii‡ beme é
panebwénihi ali tii. Geé alihi ni atii na ubwo na
é pwo!
12 [Weengi ana é pii tewé]: Geé pipwocilekewé
ne ko lépwona nimelé me lé *pwotegoop tewé!
Lé wonaa beme lé piwâélé wo lépwo apulie. Be
mwotilé ko lépwo *Juif. Be hemepie lé pipatemehi
a pwooti ko a bwo mele te Kériso ne ko a *kuricé,
ke wieli o pwotahinaado ne kolé.
13 Wieli lépwona tegoop jélé, ke time uce nimelé
me lé âcehi ni *patén de Moosé. Ke te nimelé cehi
me lé pipii delé ne he pwahamii lépwo Juif. Ke wâé
telé heme lé pii pie, te woélé cehi, na lé ne me geé
hegi a bwomu te lépwo Juif§.
14 Woéo, ke time é uce pipii dong ko ni naado na
wonaa. É patemehi cehi a bwo mele te Padaame
henye, Iésu Kériso, ne ko a kuricé. Ke é mu ko anaa
kuti, ke time uce junaado ne tong, ati ni huô na
nihe pwonaado ne kon, ne pwo a bwohemwo ce*.
Pwohewiin heme lé caa mele ati ninaa, ne kong.
Ke woéo, ke pwohewiin heme é caa mele koja ni
bwomu te a bwohemwo.
15 Hemepie tegoop genye, ai mepie time uce

‡ **6:11 6.11** *Woéo Paulo, na é imwi a bépwotii*—He li e pwotii, ke e cihe, ke pa céiu apulie *(secrétaire)*, ke e tii ana e pii. Kehe icehi ana e pé a bépwotii wo Paulo, beme e pwobwocu telé. § **6:13 6.13** Grek: *Be wo lépwona pwotegoop telé, ke time lé uce âcehi ni patén. Kehe icehi ana wâé telé heme pwotegoop tewé, beme lé pipii delé ko ni ééwé.* * **6:14 6.14** Grek: *Kehe icehi ana woéo, ke time é uce pipii dong, kehe é pipii dong cehi ko a kuricé te Padaame henye Iésu Kériso. É mu kon, ke caa cemeite ne ko a kuricé a bwohemwo me dong, ke woéo mwo me de a bwohemwo.* **6:15 6.15** Galat 5.6; 2 Korénit 5.17

tegoop genye, ke te piticenaado ne kon. Ana
pwonaado ne kon, ke ana me taatééhi a bwo mulie
tenye. Be wo Padué, ke e pwo me wogenye ni
apulie na mwo coho.
16 Wogewé na geé mulie cehi a âpihuô tong naa,
ke te wogewé kuti a ju puapulie te Padué†: a
puapulie *Isaraéla na mwo coho! Wâé heme e mu
kowé ati a pipwoééhe me a péém de Padué!
17 [É panebwénihi ne ha a bwopiinen pie]: Wo
lépwona lé cubwoniéo‡, ke wâé heme lé cuwo! [Be
te wo Iésu kuti na e ne a mwomwon dong.] Be é
caa junihe mu he ni picani, he é penem me den.
Ke ni ahinaado na e ha a ééng, ke ni inen.
18 Lépwo acéihi bééng, wâé heme e adéikewé wo
Padaame henye Iésu Kériso, mu ko a *pipwoééhe
tice ja kon den!

Adéikewé! Amen!

---

† **6:16 6.16** …*Te wogewé kuti a ju puapulie te Padué*—ai …*É ne pehi a ju puapulie te Padué.* **6:17 6.17** 2 Korénit 4.10 ‡ **6:17 6.17** *Cubwoniéo*—Wieli ni pwooti ko lépwo apwopune na lépwo agele, na lé pii pie, time uce pa ju apostolo wo Paulo, ai wieli emaan Paulo ko lépwo Galat, heme lé te cuwo ko iluueng ko a bwo nimelé me lé âcehi ni patén de Moosé.

xxx

Tii Iitihi: Élele Iitihi na mwo Coho

Cemuhî: Tii Iitihi: Élele Iitihi na mwo Coho (New Testament)

Nouveau Testament Cemuhî

copyright © 2017-2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cemuhî

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Nouveau Testament en cemuhi
All rights reserved.

2025-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2025 from source files dated 30 Apr 2025
f8ee0ae8-19d4-5493-b0f2-3132fc194785